Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Pwyllgor Rhaglen Chraffu

Siambr y Cyngor - Neuadd y Ddinas, Abertawe

Dydd Llun, 12 Chwefror 2018 am 4.30 pm

Yn Bresennol: Y Cynghorydd M H Jones (Cadeirydd) oedd yn llywyddu

Y Cynghorydd(wyr)	**Y Cynghorydd(wyr)**	**Y Cynghorydd(wyr)**
M Durke	C R Evans	E W Fitzgerald
L S Gibbard	D W Helliwell	T J Hennegan
C A Holley	B Hopkins	P K Jones
E J King	W G Lewis	W G Thomas

Aelodau Cyfetholedig(wyr)	**Aelodau Cyfetholedig(wyr)**	**Aelodau Cyfetholedig(wyr)**
D Anderson-Thomas	P M Black	P R Hood-Williams
J W Jones		

Swyddog	
Kate Jones	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Brij Madahar	Arweinydd y Tîm Craffu
Stephanie Williams	Prif Gyfreithiwr

Ymddiheuriadau am absenoldeb
Y Cynghorydd(wyr): S E Crouch, I E Mann, M Sykes a/ac G J Tanner

---

95 Derbyn Datgeliadau o Fuddiannau Personol a Rhagfarnol.

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

96 Gwahardd Pleidleisiau Chwip a Datgan Chwipiau'r Pleidiau.

Yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o bleidleisiau chwip na chwipiau'r pleidiau.

97 Cofnodion.

Penderfynwyd cymeradwyo a llofnodi cofnodion cyfarfod Pwyllgor y Rhaglen Graffu a gynhaliwyd ar 8 Ionawr 2018 fel cofnod cywir.

98 Cwestiynau Gan y Cyhoedd.

Nid oedd unrhyw gwestiynau gan y cyhoedd.

99 Sesiwn Holi Aelod y Cabinet: Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd. (Y Cynghorydd Mark Thomas)

Rhoddodd Aelod y Cabinet dros Wasanaethau'r Amgylchedd anerchiad ar lafar yn ogystal â'r adroddiad ysgrifenedig a ddosbarthwyd.

Tynnodd Aelod y Cabinet sylw at ehangder helaeth ei bortffolio. Nododd fod meysydd o'r fath yn bwysig iawn i'r cyhoedd ac yn aml dyma'r meysydd y gofynnir amdanynt fwyaf. Roedd yn dod yn fwyfwy heriol i fodloni disgwyliadau, yn enwedig o ystyried toriadau cyllidebol.

Amlygodd Aelod y Cabinet y canlynol yn benodol: -

Priffyrdd a Thrafnidiaeth

- Amcangyfrifwyd bod gwerth £130 miliwn o waith cynnal a chadw priffyrdd yn aros i'w wneud.
- Mae safle'r awdurdod o ran cyflwr ei brif ffyrdd wedi cwympo o'r ail safle y llynedd i'r pedwerydd safle eleni o'r 22 o gynghorau. Y prif reswm dros hyn oedd mwy o fuddsoddiad mewn llwybrau beicio a cherdded, a arweiniodd at lai o gyllid ar gyfer ffyrdd.
- Er gwaethaf y pwysau, derbyniodd y gwasanaeth lawer o wobrau ac roedd hyn yn glod i'r staff.
- Gobeithiwyd y byddem wedi sicrhau cyllid ychwanegol eleni.

Gwastraff, Parciau a Glanhau

- Cyfunwyd Gwastraff, Parciau a Glanhau yn un maes yn ddiweddar a ganiatawyd mwy o gyfleoedd i symud staff i feysydd hanfodol lle bo angen.
- Cafwyd toriadau cyllidebol sylweddol ym maes Rheoli Gwastraff, ond roedd yn cyflawni targedau o hyd.
- Cafwyd lleihad mewn perfformiad o ran y gyfradd ailgylchu a chompostio. Roedd hyn oherwydd newid yn y cyfyngiadau ar ailgylchu pren gan Cyfoeth Naturiol Cymru a fyddai'n effeithio ar bob awdurdod.
- Roedd cyfran o'r cerbydlu yn y broses o gael ei disodli gan ddarparu cerbydlu mwy dibynadwy.
- Cafodd y gwasanaeth rai cyflawniadau allweddol, yn enwedig o ran tipio anghyfreithlon.

Diogelu'r Cyhoedd

- Rheolwyd yr adran Rheoli Adeiladau mewn cystadleuaeth â'r sector preifat. Cyflwynwyd lefelau uchel o wasanaethau a chyflawnodd y gwasanaeth ei holl dargedau allweddol.
- Cyflawnodd Safonau Masnach ei holl dargedau allweddol a bu'n cynyddu ymwybyddiaeth o weithredoedd twyllodrus.
- Darparodd Bwyd a Diogelwch wasanaeth da mewn cyfnod o doriadau cyllidebol a chyda llai o staff.
- Roedd gan y Swyddfa Gofrestru a Phrofedigaeth staff hyfforddedig o safon o ran profedigaeth.

Llygredd a Rheoli Plâu ac Anifeiliaid

- Roedd angen mwy o ymwybyddiaeth o'r gwasanaethau a gynigir o ran rheoli plâu.
- Roedd amser ymateb i gwynion yn dda iawn.

- Yr angen i ddarparu gwasanaeth mwy cynaliadwy wrth fynd ymlaen a fyddai hefyd yn diwallu anghenion y cyhoedd.

Roedd cwestiynau a thrafodaethau â'r Aelod Cabinet a swyddogion yn canolbwyntio ar y canlynol: -

- Tipio anghyfreithlon - anawsterau gyda thir preifat yn ogystal â materion diogelwch mewn rhai lleoliadau.
- Rheolau mewn Safleoedd Amwynderau Dinesig e.e. mynediad i gerbydau ac a oes effaith ar dipio anghyfreithlon.
- Y posibilrwydd o osod camerâu mewn safleoedd tipio anghyfreithlon hysbys.
- Addasrwydd defnyddio *Glycophosphate* ar gyfer rheoli chwyn – trafododd Aelod y Cabinet gydbwyso adroddiadau ar rinweddau carsinogenig gydag Arweiniad yr UE yn ogystal â diffyg opsiynau eraill.
- Pa fesurau a gymerir i ymdrin ag ardaloedd â lefelau uchel o lygredd aer yn awr y gellir eu nodi?
- Angen edrych ar y modd y caiff tyllau yn y ffordd eu trwsio gan fod nifer sylweddol o dyllau yn y ffordd yn cael eu trwsio ac yna'n ailymddangos yn fuan wedyn.
- Pa mor aml y caiff biniau baw cŵn eu gwagio – nododd Aelod y Cabinet yr ymgymerwyd ag adolygiad i nodi ardaloedd lle mae llawer o ddefnydd ac ardaloedd lle nad oes cymaint.
- Diogelwch bwyd a safonau hylendid bwyd.
- Problemau gyda pheiriannau maes parcio yn Langland a Caswell gyda chyfnodau hir pan nad yw'r peiriannau'n gweithio, a'r angen i roi pwysau ar y contractwyr sy'n darparu'r peiriannau i ddatrys y problemau a nodwyd.

Penderfynwyd y bydd Cadeirydd Pwyllgor y Rhaglen Graffu'n ysgrifennu at Aelod y Cabinet, gan adlewyrchu'r drafodaeth a rhannu barn y pwyllgor.

100 Craffu Cyn Penderfynu: Trosglwyddo Gwaith Rheoli Rhandiroedd i Gymdeithasau Rheoli.

Roedd Aelod y Cabinet dros Genedlaethau'r Dyfodol a Phennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau Eiddo yn bresennol er mwyn i'r pwyllgor ystyried Adroddiad y Cabinet - 'Trosglwyddo Gwaith Rheoli Rhandiroedd o Ddinas a Sir Abertawe i Gymdeithasau Rheoli'.

Amlygodd Aelod y Cabinet rai elfennau allweddol o'r adroddiad. Roedd gan Gyngor Abertawe 16 rhandir a oedd yn darparu 307 o leiniau. Nodwyd ym mharagraff 3 Adroddiad y Cabinet yr opsiynau arfaethedig ac Opsiwn 2 (ym mharagraff 3.2) oedd yr opswin a ffefrir.

Gofynnodd y pwyllgor gwestiynau i Aelod y Cabinet a Phennaeth Dros Dro'r Gwasanaethau Eiddo a oedd yn canolbwyntio ar y canlynol: -

- Rheolaeth breifat
- Cyfrifoldeb am yswiriant
- Cae'r Vetch – bwriad ar gyfer defnydd ar ôl y brydles bresennol

- Sefyllfa petai Cymdeithasau Rhandiroedd yn dod i ben
- Cyfansoddiad Cymdeithasau Rhandiroedd
- Taliadau am y lleiniau dan reolaeth y Cymdeithasau Rhandiroedd
- Hyd y rhestr aros bresennol am randiroedd
- Arolygon safle a graddfa'r gwaith gofynnol cyn trosglwyddo'r safleoedd i'r Cymdeithasau Rhandiroedd
- Y gofyniad i oruchwylio lleiniau clustnodi'n deg
- Amcangyfrif o'r costau a arbedir drwy ddilyn Opsiwn 2.

Penderfynwyd -

1) Y dylai Cadeirydd Pwyllgor y Rhaglen Graffu ysgrifennu at Aelod y Cabinet, gan amlinellu barn y pwyllgor, er mwyn i'r Cabinet ei hystyried;
2) Y dylai Aelod y Cabinet ddarparu ffigurau cyfredol ar gyfer y rhestr aros am randiroedd yn ogystal ag amcangyfrif o'r costau a arbedir drwy ddilyn Opsiwn 2;
3) Dylid cylchredeg Polisi Trosglwyddo Asedau Cymunedol y cyngor i'r holl gynghorwyr.

101 Adroddiadau Cynnydd y Panel Perfformiad Craffu.

Oherwydd absenoldeb Cynullydd y Panel, y Cynghorydd Mo Sykes, nodwyd y diweddaraf gan y Panel Craffu Perfformiad Ysgolion.

102 Aelodaeth Paneli a Gweithgorau Craffu.

Cyflwynodd y Cadeirydd adroddiad ar Aelodaeth Paneli a Gweithgorau Craffu.

Rhoddodd Arweinydd y Tîm Craffu y diweddaraf yn ogystal â'r adroddiad ysgrifenedig a ddosbarthwyd, gan gynnwys y ffaith bod y Cynghorydd Sam Pritchard wedi gwirfoddoli i weithredu fel Cynullydd ar gyfer y Gweithgor Ynni Adnewyddadwy.

Penderfynwyd -

1) Ychwanegu'r Cynghorwyr Steve Gallagher, Peter Jones, Irene Mann, Sam Pritchard a Brigitte Rowlands i'r Gweithgor Rheoli Perygl Llifogydd Lleol;
2) Penodi'r Cynghorydd Peter Jones yn Gynullydd y Gweithgor Rheoli Perygl Llifogydd Lleol yn lle'r Cynghorydd Susan Jones;
3) Tynnu'r Cynghorwyr Oliver James ac Andrew Stevens o'r Panel Perfformiad Datblygu ac Adfywio;
4) Tynnu'r Cynghorydd Oliver James o'r Panel Ymchwilio i Weithio Rhanbarthol;
5) Ychwanegu'r Cynghorydd Lesley Walton i'r Panel Ymchwilio i'r Amgylchedd Naturiol; a
6) Chymeradwyo aelodaeth y gweithgorau newydd fel a ganlyn: -

Gweithgor Ynni Adnewyddadwy (11)

Cynghorwyr Llafur: 4

Louise Gibbard	**Sam Pritchard (Cynullydd**)
Peter Jones	Lesley Walton

Cynghorwyr y Democratiaid Rhyddfrydol/Annibynnol: 4

Mike Day	Kevin Griffiths
Wendy Fitzgerald	Mary Jones

Cynghorwyr Ceidwadol: 2

David Helliwell	Brigitte Rowlands

Cynghorwyr Uplands: 1

Irene Mann	

Gweithgor Digartrefedd (16)

Cynghorwyr Llafur: 13

Mandy Evans	Erika Kirchner
Louise Gibbard	Alyson Pugh
Joe Hale	Sam Pritchard
Terry Hennegan	Mo Skyes
Oliver James	Gloria Tanner
Yvonne Jardine	Mike White
Elliot King	

Cynghorwyr y Democratiaid Rhyddfrydol/Annibynnol: 1

Peter Black (Cynullydd)	

Cynghorydd y Ceidwadwyr: 2

Lyndon Jones	Linda Tyler-Lloyd

103 Rhaglen Waith Craffu 2017/18.

Rhoddodd y Cadeirydd y diweddaraf i'r pwyllgor am Raglen Waith Craffu 2017/18. Amlygwyd bod y cyfarfod nesaf yn Bwyllgor y Rhaglen Graffu arbennig ar 5 Mawrth 2018 ar gyfer Craffu ar Droseddu ac Anhrefn er mwyn canolbwyntio ar waith Partneriaeth Abertawe Mwy Diogel.

Penderfynwyd nodi Rhaglen Waith Craffu 2017/18.

104 Llythyrau Craffu.

Cyflwynodd y Cadeirydd adroddiad am lythyrau craffu. Cafodd gohebiaeth gan Aelod y Cabinet dros Iechyd a Lles sy’n ymwneud â sesiwn holi ac ateb y pwyllgor ym mis Tachwedd a gohebiaeth gan Aelod y Cabinet dros yr Amgylchedd sy’n ymwneud â'r Gweithgor Taliadau Meysydd Parcio eu cynnwys.

Tynnwyd sylw at rai pwyntiau allweddol yn adran 3.3 yr adroddiad. Yn dilyn y sesiwn holi ac ateb gyda'r Cynghorydd Mark Child, nodwyd bod angen i'r pwyllgor ystyried sut caiff gwybodaeth am Gydlynu Ardaloedd Lleol ei rhaeadru, yn benodol, beth fyddai'n ddigonol i fodloni dyhead y pwyllgor am adborth rheolaidd am Gydlynu Ardaloedd Lleol? Awgrymwyd bod hyn yn cyd-fynd â gwaith Panel Perfformiad y

Gwasanaethau i Oedolion ac y dylai fwydo i mewn iddo. Gallai'r panel hwn gynnwys eitem gylchol yn ei gynllun gwaith i ystyried yr ymagwedd a'i heffeithiolrwydd.

O ran cynghorwyr unigol, cawsant eu hannog i feithrin perthynas waith dda â'u Cydlynydd Ardal Leol a sefydlu, os oes angen, ryw fath o gyswllt anffurfiol rheolaidd.

Penderfynwyd -

1) nodi cynnwys yr adroddiad; ac
2) y dylai Panel Perfformiad y Gwasanaethau i Oedolion gymryd cyfrifoldeb am fater Cydlynu Ardaloedd Lleol.

105 Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio.

Nodwyd Cynllun Gwaith y Pwyllgor Archwilio. Adroddodd y Cadeirydd hefyd y byddai Cadeirydd newydd ar gyfer y Pwyllgor Archwilio yn cael ei gadarnhau yng nghyfarfod y cyngor ar 1 Mawrth 2018 a byddai'n cael ei wahodd i gyfarfod o Bwyllgor y Rhaglen Graffu yn y dyfodol i helpu i ddatblygu'r berthynas rhwng archwilio a chraffu.

106 Dyddiad ac amser cyfarfodydd nesaf paneli/gweithgorau.

Nodwyd dyddiadau ac amserau cyfarfodydd nesaf paneli/gweithgorau.

Daeth y cyfarfod I ben am 5.55 pm

Cadeirydd